

„Pea lõuad, Sina lojus ja maga! — Müüd on õõ!”

„Oga õõse!” vastas teine. „Ja, iga õõse tuleb tema, hulub ja waewab mind. Mikilisel meelel olen seda ja teist teinud, kurja südamega olen sündinud, see on mind teist korda seia toonud; aga mis mina eksisin, selle eest on minul minu nuhtlus. — Üht aga ei ole mina veel tunnistanud. Kui mina viimastel korral siit lahti sain ja oma peremehe majast mööda läksin, siis lees üht ja teist minu südames üles — õerusin tikk seina külges, see sattus lattuse ligi. Kõik põles, kõik leelas, niisamati kui minu meel. Mina ise aitasin inimesi ja loomasi peasta. Ühtegi hingelist ei jäänud tulesse, kui aga üks parw tumisi, kes sisse lendasivad, ja ahelas koer; seda ei olnud minul meele tulnud. Tema hulgumist wõis laugele kuulda — seda kuulen mina ikka veel, kui magada tahan. Kui uinun, siis tuleb koer, suur ja karune. Tema heidab minu peale, hulub, rõhub mind, lämmatab mind. — Kas Sa ei kuule, mis räägin! Magada wõid Sina, magada kõige õõ, ja mina ei mitte vähemat aega!” —

Wihasele tõusis weri filmi; tema largas seltsimehe peale ja pelsis temale rusikatega wasta nägu.

„Kuri Mats on jälle hulluks jäänud!” üteldi ümberringi. Teised kurjategijad wõtsiwad teda

linni, paenutasiwad teda kõweraks, pea jalge wahel, et weri filmist ja higi-ankudest jooksema tippus.

„Teie tapate teda!” hüüdis õpetaja. „See õnnetu!” Ja kui tema oma käsi kaitsetes selle patuse üle sirutas, kes juba siin pidi nii palju kannatama, siis muutis ennast see paik, kus nemad oliwad. Nemad lendasiwad läbi uhke saalide ja läbi wiletsa tubade. Laha-himu, kadetus, kõik surma-patud sammusiwad nende filme eest mööda. Üks lohtu-ingel luges patude süüd ja luges patustele wabandamist. See oli kull wahel Jumala ees, aga Jumal tunneb kõlli, tunneb kurja signi- mist seest ja wäljast; Tema, kes h e l d u s ja a r m a s t u s on. Õpetaja käsi kohkus, tema ei julgenud ennast wälja sirutada ja üht juukse- larwa patuse peast kiskuda. Pisarad jooksiwad tema filmist, nagu armu ja armastuse woolud, mis igawest tuld põrgus kustutawad.

Seal laulis kull.

„Halastaja Jumal! Sina annad temale rahu haudas, rahu, mida mina lunastada ei suutnud!”

„Rahu minul nüüd on,” ütles surnud kaasa wari. „Sinu wali sõna, Sinu inimese sarnaline ust Jumalast ja Tema loomadest oli see, mis mind Sinu juure saatis. Tunne aga inimesi; ta kurjemate sees elab midagi Jumalast, midagi, mis põrgu tuld wõita ja lämmatada wõib.”